

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 19 października 2016 r.

Adam Bodnar

WZF.7040.26.2016.WK

Pan
Mateusz Morawiecki

Wiceprezes Rady Ministrów,
Minister Rozwoju i Finansów

zwracają się do mnie funkcjonariusze Służby Celnej zaniepokojeni trudnościami związanymi z wykonaniem wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 3 marca 2015r. (sygn. akt K 39/13). W niniejszym wyroku Trybunał stwierdził, że art. 1, art. 18a ust.1 i art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2013 r. poz. 667, z późn. zm.):

- a) są zgodne z art. 67 ust. 1 Konstytucji RP,
- b) w zakresie, w jakim wśród osób uprawnionych do świadczeń emerytalnych pomijają funkcjonariuszy Służby Celnej, którzy wykonują zadania określone w art. 2 ust. 1 pkt 4-6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (Dz. U. z 2013 r. poz. 1404, z późn. zm.) są niezgodne z art. 32 Konstytucji.

W orzeczeniu tym Trybunał stwierdził, że funkcjonariusze celni, którzy wykonują zadania określone w art. 2 ust. 1 pkt 4-6 ustawy o Służbie Celnej oraz funkcjonariusze Policji, których zadania określono w art. 1 ust. 2 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r.

o Policji (tekst jedn. - Dz. U. z 2015 r. poz. 355 z późn. zm.), są grupą podmiotów charakteryzujących się wspólną cechą istotną, gdyż ich zadania opisane w tych przepisach są podobne. W ocenie Trybunału, ustawodawca powierzając niektórym funkcjonariuszom Służby Celnej zakres zadań o charakterze policyjnym, zróżnicował ich sytuację prawną w zakresie zasad nabywania praw emerytalnych, ustalania podstawy wymiaru emerytury oraz tzw. wysługi emerytalnej stosownie do specyfiki zawodu czy służby, w tym sprawności fizycznej, warunków pracy, czy zagrożenia dla zdrowia i życia. Funkcjonariusze Służby Celnej, którzy bezpośrednio rozpoznają, wykrywają, zapobiegają i zwalczają określone typy przestępstw i wykroczeń, wykonują zadania podobne do ustawowych zadań funkcjonariuszy Policji. Podobieństwo wykonywanych zadań przekłada się na zakres faktycznie podejmowanych czynności i stopień narażenia życia i zdrowia. Z tych względów funkcjonariusze Służby Celnej, wykonujący zadania określone w art. 2 ust. 1 pkt 4-6 ustawy o Służbie Celnej są podobni do funkcjonariuszy Policji. Tym samym nie znajduje konstytucyjnego uzasadnienia odmienne potraktowanie tej grupy funkcjonariuszy Służby Celnej wobec funkcjonariuszy Policji w zakresie prawa do zabezpieczenia społecznego. Skutkiem stwierdzenia przez Trybunał Konstytucyjny pominięcia ustawodawczego było nałożenie na ustawodawcę obowiązku podjęcia działań prawodawczych zmierzających do urzeczywistnienia zasady równości w zakresie prawa zabezpieczenia społecznego funkcjonariuszy Służby Celnej i funkcjonariuszy Policji.

Mając jednak na uwadze, że w sentencji wyroku stwierdzono konstytucyjną wadliwość zróżnicowania sytuacji prawnej w kwestii zabezpieczenia społecznego funkcjonariuszy celnych, pojawiły się wątpliwości czy nowa regulacja powinna obejmować wyłącznie funkcjonariuszy określonych w art. 2 ust. 1 pkt 4-6 ustawy o Służbie Celnej, których faktycznie trudno jest wyodrębnić ze względu na pełnione zadania w ramach tej samej służby, czy też wszystkich funkcjonariuszy danej formacji – jak ma to miejsce w pozostałych służbach mundurowych objętych ustawą o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy (...).

Z powyższych względów, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jedn. – Dz. U. z 2014 r., poz. 1648 z późn. zm.), zwracam się do Pana Premiera z uprzejmą prośbą o przybliżenie sposobu wykonania przedmiotowego orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, w szczególności

w kontekście deklaracji powołania Krajowej Administracji Skarbowej, której istotnym komponentem ma zostać Służba Celną.

Podpis na oryginale